

สรุปข้อมูลการสำรวจความต้องการของชุมชน หรือภาครัฐ หรือภาคเอกชน หรือหน่วยงานวิชาชีพ เพื่อกำหนดทิศทางงานดำเนินงานบริการวิชาการ ของมหาวิทยาลัย

เมื่อวันที่ 21 -22 พฤศจิกายน 2566 และวันที่ 9 มกราคม 2567 มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม เพื่อร่วมกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนโครงการบริการวิชาการ การบูรณาการแผนยุทธศาสตร์การบริการวิชาการ ปี พ.ศ. 2567-2570 ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์จังหวัด พ.ศ. 2566-2570 แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2563-2570) และแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อสร้างกระบวนการพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืนโดยมีหน่วยงานที่เข้าร่วมดังนี้

1. สำนักงานจังหวัดมหาสารคาม นำโดย นายวิวัฒน์ อินทร์ไทยวงศ์ (รองผู้ว่าราชการจังหวัดฯ)
2. คณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรมศาสตร์
3. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์
4. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
5. ศูนย์ความเป็นเลิศทางนวัตกรรมใหม่
6. สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน
7. พัฒนาชุมชนจังหวัดมหาสารคาม
8. คณะสัตวแพทยศาสตร์
9. คณะสาธารณสุขศาสตร์
10. คณะเทคโนโลยี
11. คณะศึกษาศาสตร์

ซึ่งในการประชุมดังกล่าวเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และในระดับจังหวัด ตามที่อาจารย์ผู้รับทุนได้ยื่นข้อเสนอโครงการตามข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในชุมชนเป็นหลัก จากการเข้าร่วมกระบวนการทำแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดมหาสารคาม ทำให้ได้รับทราบปัญหาสำคัญของการพัฒนาจังหวัด ในเรื่อง

- เศรษฐกิจมันคง สังคมมีสุข ภายใต้งานแวดล้อมที่ดี
- อยู่รอด พอเพียง ยั่งยืน
- พัฒนาอาชีพ/แปรรูปผลผลิต/สร้างมูลค่าเพิ่ม/การตลาด
- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน (เกษตรอินทรีย์)
- การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง/น้ำท่วมซ้ำซาก
- ส่งเสริมการปลูกป่า
- เพิ่มโครงสร้างพื้นฐานเพื่อป้องกันภัยจากธรรมชาติ

ผลจากการหารือร่วมกัน

มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้นำประเด็นจากการหารือมาจัดทำแผนงานบริการวิชาการ พ.ศ. 2567- 2570 เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนและกลุ่มเป้าหมายตามที่ได้ประชุม และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดมหาสารคามที่วางไว้ ดังนี้

สำหรับการนำผลการมีส่วนร่วมไปพัฒนาและดำเนินการ

มหาวิทยาลัยมีการสนับสนุนคณะ/หน่วยงานดำเนินงานโครงการบริการวิชาการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 22 โครงการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ที่	ชื่อโครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	คณะ/หน่วยงานรับผิดชอบ
ประเด็น : 1.ผ้าไทย ผ้าอ้อมสีธรรมชาติ			
1	โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้และพัฒนาอาชีพการผลิตเส้นไหมคุณภาพ จังหวัดมหาสารคาม	1.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลูกหม่อนเลี้ยงไหมบ้านบัวแก้ว ตำบลเลิงแฝก อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม 2.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงไหมบ้านหนองบัวแป ตำบลสร้างแข่ง อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม 3.กลุ่มเลี้ยงไหมในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม	1. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 2. คณะการบัญชีและการจัดการ 3. คณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรมศาสตร์ 4. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ 5. คณะวิทยาศาสตร์ 6. สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน 7. ศูนย์ความเป็นเลิศทางนวัตกรรมใหม่

ที่	ชื่อโครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	คณะ/หน่วยงานรับผิดชอบ
2	โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้และพัฒนาอาชีพการฟอก ย้อมสีด้วยวัสดุธรรมชาติ จังหวัดมหาสารคาม	กลุ่มผู้ประกอบการที่ย้อมสีเคมี และกลุ่มเยาวชนผู้สนใจระดับ ม.ปลาย อุดมศึกษา	1. คณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรมศาสตร์ 2. สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน 3. คณะการบัญชีและการจัดการ
3	โครงการออกแบบลายผ้าเอกลักษณ์จังหวัดมหาสารคาม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว บริการ และการยกระดับสินค้าจากชุมชน	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าทำตุ้ม ตำบลท่าตูม จังหวัดมหาสารคาม และเครือข่ายด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าแปรรูป จังหวัดมหาสารคาม	1. คณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรมศาสตร์ 2. คณะการบัญชีและการจัดการ
4	โครงการพัฒนาและสร้างคุณค่าผ้าไทยเชิงพาณิชย์พื้นที่ศึกษาจังหวัดมหาสารคาม	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าทำตุ้ม ตำบลท่าตูม จังหวัดมหาสารคาม และเครือข่ายด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าแปรรูป จังหวัดมหาสารคาม	1. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ 2. คณะการบัญชีและการจัดการ
ประเด็น : 2.ความมั่นคงทางอาหารและอาหารเพื่อสุขภาพ			
5	โครงการเพาะเลี้ยงและการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากไข่ฟ้าเชิงพาณิชย์ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	1.บ้านดอนโม่ ตำบลกุดรัง อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม 2.โคก หนอง นา และการทำเกษตรกรรมยั่งยืน	1. คณะเทคโนโลยี 2. คณะสาธารณสุขศาสตร์ 3. คณะการบัญชีและการจัดการ
6	โครงการเทคโนโลยีการผลิตอาหารสัตว์ต้นทุนต่ำ	กลุ่มเกษตรกรโคก หนองนา จังหวัดมหาสารคาม 1.ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน (เขตพื้นที่ขามเรียง) 2.กลุ่มเกษตรกรบ้านน้ำใส ตำบลขามเฒ่าพัฒนา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 3.กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม 4.กลุ่มชุมชนบ้านโสธร ตำบลห้วยแอ่ง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 5.ศูนย์เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต แปลง CLM โคกหนองนา อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	1. คณะเทคโนโลยี 2. คณะสัตวแพทยศาสตร์ 3. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ 4. คณะบัญชีและการจัดการ
7	โครงการเลี้ยงปลานิลในระบบไบโอฟลอคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	1.ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน (เขตพื้นที่ขามเรียง) 2.บ้านสันติสุข ตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม 3.บ้านดำรงพัฒนา ตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	1. คณะเทคโนโลยี 2. คณะการบัญชีและการจัดการ

ที่	ชื่อโครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	คณะ/หน่วยงานรับผิดชอบ
8	โครงการบริการวิชาการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบแปลงสาธิตการผลิตพืชตามการปฏิบัติ การเกษตรผลิตพืชแบบอินทรีย์ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดี มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน Organic พื้นที่ตำบลนาสีนวน	บ้านนาสีนวนหมู่ที่ 17 ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	1. คณะเทคโนโลยี 2. คณะสาธารณสุขศาสตร์
ประเด็น : 3.การจัดการดินและน้ำเพื่อการเกษตรอย่างเป็นระบบ			
9	โครงการบูรณาการพัฒนารูขุมชนต้นแบบสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน : ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ณ อ่างเก็บน้ำห้วยค้อ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	18 หมู่บ้าน ตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม 15 หมู่บ้าน ตำบลลำโรง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม 21 หมู่บ้าน ตำบลเขวไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม 20 หมู่บ้าน ตำบลหนองเม็ก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	1.คณะวิทยาศาสตร์ 2.คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ 3.คณะพยาบาลศาสตร์ 4.คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 5.วิทยาลัยการเมืองการปกครอง
10	โครงการปรับปรุงสระน้ำการเกษตรเพื่อให้สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ได้พื้นที่ชุมชนต้นแบบการพัฒนาชีวิต (CLM)	1.ตำบลหนองเม็ก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม 2.ตำบลนาสีนวนอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม (ฟาร์ม มมส)	1.คณะวิศวกรรมศาสตร์ 2.คณะวิทยาศาสตร์
ประเด็น : 4.สมุนไพรและผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร			
11	โครงการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานวัตถุดิบสมุนไพรเพื่อเพิ่มคุณค่าทางยาสูงและมูลค่าเชิงพาณิชย์ภายใต้โครงการจัมปาตรีโมเดล เฟส 2	จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดขอนแก่น จังหวัดสุรินทร์ และ จังหวัดศรีสะเกษ 1.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรแปลงใหญ่ชาวนาข่า ตำบลนาข่า อำเภอนาข่า จังหวัดมหาสารคาม 2.โรงเรียนชุมชนชาวนาบ้านปลาปู่ ตำบลหนองแสง อำเภอนาข่า จังหวัดมหาสารคาม 3.วิสาหกิจชุมชนสวนโสมฮักอแกนนิคฟาร์ม บ้านโนนกกอก ตำบลหนองแวงโสภนพระ อำเภอลือ จังหวัดขอนแก่น 4.วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแปรรูปบ้านกันตวจระมวล ตำบลกันตวจระมวล อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 5.วิสาหกิจชุมชนเกษตรทฤษฎีใหม่ตามรอยพ่อ บ้านพลับ ตำบลทุ่งมน อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ 6.สวนผู้พันดอนเกษตรอินทรีย์บ้านเขวา ตำบลกระแซง อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ	1.คณะเภสัชศาสตร์ 2.สถาบันวิจัยวลัยรุกเขเวช 3.คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ 4.คณะศึกษาศาสตร์ 5.โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม)

ที่	ชื่อโครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	คณะ/หน่วยงานรับผิดชอบ
ประเด็น : 5.คาร์บอนเครดิต พลังงาน และสิ่งแวดล้อม			
12	โครงการพัฒนาชุมชนคาร์บอนต่ำผ่านการจัดการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดรีดจากวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรและอุตสาหกรรม : พื้นที่หมู่บ้านหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม	บ้านหนองโก ต.หนองโก อ.บรบือ จ.มหาสารคาม	1. คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ 2. คณะวิทยาศาสตร์
13	โครงการผลิตปุ๋ยจากขยะอินทรีย์ด้วยไส้เดือน	1.บ้านแก้ง ต.แก้ง อ.เมือง จ.มหาสารคาม 2.เทศบาลตำบลขามเรียง อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม 3.เทศบาลตำบลท่าขอนยาง อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม	1. กองอาคารสถานที่ 2. สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช 3. คณะวิศวกรรมศาสตร์ 4. คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
14	โครงการถ่ายทอดความรู้เพื่อเข้าสู่การเป็นองค์กรและวิสาหกิจคาร์บอนต่ำ	1.เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 2.เทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 3.เทศบาลตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 4.วิสาหกิจตักศิลาวากิวและกลุ่มผู้เลี้ยงวัวในพื้นที่ อบต.หนองเหล็ก และ อบต.แพ่ง อ.โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	1. คณะวิศวกรรมศาสตร์ 2. วิทยาลัยการเมืองการปกครอง
15	โครงการประเมินมวลชีวภาพเหนือพื้นดินและการกักเก็บคาร์บอนในพื้นที่ป่าไม้และการเกษตรของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภายใต้ระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย	1.ตำบลนาสีนวน (ฟาร์ม มมส.) อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 2.พื้นที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 3.พื้นที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	1. คณะวิทยาศาสตร์ 2. คณะวิทยาการสารสนเทศ 3. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม)
ประเด็น : 6.การท่องเที่ยว บริการ และการยกระดับสินค้าจากชุมชน			
16	โครงการมหาสารคามท่องเที่ยววิถีนี้ : พัฒนาศักยภาพและออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำ	1.ห้วยคคะาง เขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม และตำบลแก้ง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามคน 2.กุดแดง ตำบลแก้ง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	1. คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม 2. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมือง และนฤมิตศิลป์ 3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 4. สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช

ที่	ชื่อโครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	คณะ/หน่วยงานรับผิดชอบ
17	โครงการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์หนองข่า อำเภอเมืองมหาสารคาม	เทศบาลเมืองมหาสารคาม อ.เมือง จ.มหาสารคาม	1. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ 2. คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
18	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าของฝากของที่ระลึกจากชุมชน เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว จังหวัดมหาสารคาม	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน พื้นที่ตำบลแก้งเลิงจาน อ.เมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม และเทศบาลเมืองมหาสารคาม จ.มหาสารคาม	1. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ 2. คณะการบัญชีและการจัดการ
19	โครงการแนวทางการออกแบบและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยววิถีชุมชน ตำบลแก้งเลิงจาน อ.เมือง จ.มหาสารคาม	ตำบลแก้งเลิงจาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 17 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่บ้านดอนตูม, หมู่บ้านกุดเป่ง, หมู่บ้านหนองใหญ่, หมู่บ้านเม่นใหญ่, หมู่บ้านท่าแร่, หมู่บ้านหนองจิก, หมู่บ้านเม่นน้อย, หมู่บ้านกลาง, หมู่บ้านดอนโคก, หมู่บ้านหนองจิก, หมู่บ้านหัวช้าง, หมู่บ้านโนนหัวฝาย, หมู่บ้านแก้งเลิงจาน, หมู่บ้านเม่นใหญ่, หมู่บ้านหนองจิกร่วมใจ, หมู่บ้านดอนตูมสามัคคี, และ หมู่บ้านท่าแร่วัฒนา	1. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ 2. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 3. คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม
20	โครงการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเศรษฐกิจใหม่บนแอปพลิเคชัน “ลายแทง” ผ่านวัฒนธรรมการบริโภคอาหารอีสานเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้ชุมชนอย่างยั่งยืน ปี 2	ร้านค้าที่ให้บริการอาหารอีสานเกี่ยวกับเนื้อวัว จำนวน 20 ร้านค้า ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม อำเภอกันทรวิชัย อำเภอโกสุม อำเภอขามศรีสุราษฎร์ อำเภอชื่นชม อำเภอนาเชือก และอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม	1. สำนักวิทยบริการ 2. คณะวิทยาการสารสนเทศ 3. คณะเทคโนโลยี
21	โครงการแนวทางการเชื่อมโยงการพัฒนาแพลตฟอร์มการตลาดดิจิทัลสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ประจำจังหวัดฯ สู่การพัฒนาการยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมฐานรากสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากที่ยั่งยืนในจังหวัดมหาสารคาม	กลุ่มวิสาหกิจแปรรูปชุมชน/OTOP ในจังหวัดมหาสารคาม	1. คณะการบัญชีและการจัดการ 2. คณะวิทยาการสารสนเทศ 3. คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม
22	โครงการมหาลายแทง : การพัฒนาแพลตฟอร์มเชื่อมโยงฐานข้อมูลชุมชนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ผ่านทุนทางวัฒนธรรม จังหวัดมหาสารคาม	1.กลุ่มวิสาหกิจชุมชน 2.ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน 3.ผู้ประกอบการที่พักชุมชน ร้านอาหาร ร้านค้าชุมชน 4.พื้นที่ของมหาวิทยาลัย และพื้นที่โดยรอบมหาวิทยาลัยที่ได้ไปพัฒนา ด้านการท่องเที่ยว 5.แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัด	1. สำนักวิทยบริการ 2. คณะวิทยาการสารสนเทศ